

**Teksten nedenfor er avskrift fra
Innstilling om naturvern og kraftutbygging til Verneplan I for vassdrag.
Rapport datert 30. desember 1970.**

Rapporten er utarbeidet av Kontaktutvalget kraftutbygging-naturvern, som hadde til oppdrag å utarbeide en liste over vassdrag som bør unntas fra kraftutbygging.

OBJEKT NR. 65

Figgjo – Vassdrag nr. 144.

Fylke: Rogaland
Kommuner: Gjesdal, Sandnes, Time og Klepp
Nedbørfelt: 220 km².

Figgjo drenerer store deler av Høg-Jæren fra Ytre Kydlandsvatn i sør til Hellandsnibene i øst og Lomelandsområdet i nord. I disse øvre deler er vassdraget sterkt forgrenet, og omfatter mange innsjøer. De forskjellige forgreninger samles i de to større sjøene Limavatn og Ædlandsvatn. Fra Ædlandsvatn renner Figgjo først nordvestover til Figgjo, for så å dreie rett mot vest. I den nedre del renner Figgjo først gjennom Grudevatnet og munner deretter ut i havet 3-4 km nord for Orrevatn.

Gabrielsen-Komiteen:

Komiteen behandlet ikke vassdraget.

Teknisk utnyttelse

- a. Resipientforhold.
Vassdraget får betydelige tilførsler av kloakk, industriavløpsvatn og avrenning fra for eksempel siloer i jordbruksområdet. Det foreligger planer for en avskjærende kloakkledning fra Ålgård til Nordsjøen.
- b. Vassforsyning.
Interkommunalt vassverk har sitt inntak i Langvatnet. Tillatt gjennomsnittlig døgnforbruk inntil 1 m³/sek.
- c. Vasskraft.

Utbygd vasskraft.

Det er et par mindre kraftverk ved Ålgård. De fleste sjøer i vassdraget ovenfor Ålgård er regulert 2-4 m.

Nyttbar, ikke utbygd vasskraft.

En utbygging av fallet Klugevatn – Edlandsvatn kan gi 9 GWh. Norevatn og Langevatn er da forutsatt overført til Klugevatn.

Prosjektet ligger i kostnadskladde III og må antas å være lite aktuelt.

Verneinteresser

Naturvitenskapelige interesser

Dette vassdraget er av stor verneverdi, og bør beskyttes mot videre utbygging. I vassdraget ligger Grudevatn og Harvelandsvatn og spesiell interesse knytter seg især til den første av sjøene. I den nedre del renner Figgjo gjennom rike jordbruksbygder, og vassmassene har her et meget høyt innhold av løste næringssalter. Vassdraget er rikt på laks og sjøaure, og fiskeribiologisk er den tidligere storlaksstammen av interesse. Figgjo har en rik flora av sump- og vassplanter, mange av disse er sjeldne.

Det er av interesse å beholde enkelte av de sterkt forurensede vassdrag på Jæren uberørt av reguleringer. Figgjo er av Instituttet for kulturteknikk (NLH), valgt ut som studieområde der man ønsker å undersøke vannbalansen relativt nedbørforhold, samt næringsstoffbalanse. Vassdraget er med hensikt valgt innen et område med meget intens jordbruksmessig arealutnyttelse, og spesielt er den store konsentrasjonen av husdyr en interessant faktor ved undersøkelsen av Figgjo. Elva vil også bli undersøkt i relasjon til undersøkelser av jordbunnsforhold, vegetasjonstyper og topografi i de tilstøtende områder.

Grudevatt inklusive Vasshustjern har spesiell interesse både floristisk og faunistisk. Det foreligger prioritert fredningsforslag for Grudevatt som fuglereservat.

Utvalgets vurdering:

Her er dokumentert betydelige naturvitenskapelige interesser.

Utvalget anbefaler av vassdraget varig unntas fra videre reguleringer.

Teksten nedenfor er avskrift fra

Foreløpig innstilling om naturvitenskapelige interesse ved vassdragsreguleringer fra Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo 1970.

Utarbeidet av Cand. Real. Jan Abrahamsen.

Figgenelva, Rogaland

Figgenelva eller Figgjo er 38 km lang, har liten fallhøyde, men er allerede berørt av utbygging ved et par mindre kraftverk ved Ålgård (1500 kW). Dette vassdraget er likevel fremdeles av stor verneverdi, og bør beskyttes mot videre utbygging. I vassdraget ligger Grudevatt og Harvelandvatt, og spesiell interesse knytter seg især til den første av sjøene. I den nedre del renner Figgjo gjennom rike jordbruksbygder og vannmassene har her et meget høyt innhold av løste næringssalter. Vassdraget er rikt på laks og sjøaure, og fiskeribiologisk er den tidligere storlaks-stammen av interesse. Figgjo har en rik flora av sump- og vannplanter, mange av disse er sjeldne. Et stykke oppover i elva, ved Foss – Eikeland, er det funnet strandvingel, en sjelden plante i denne landsdel.

Det er av interesse å beholde enkelte av de sterkt forurensede vassdrag på Jæren uberørt av reguleringer. Figgjo er av Instituttet for kulturteknikk (NLH), valgt ut som studieområde der man ønsker å undersøke vannbalansen relativt nedbørforhold, samt næringsstoffbalanse. Vassdraget er med hensikt valgt innen et område med meget intens jordbruksmessig arealutnyttelse, og spesielt er den store konsentrasjonen av husdyr en interessant faktor ved undersøkelsen av Figgjo. Elva vil også bli undersøkt i relasjon til undersøkelser av jordbunnsforhold, vegetasjonstyper og topografi i de tilstøtende områder.

Grudevatt inklusive Vasshustjern har spesiell interesse både floristisk og faunistisk. Det foreligger prioritert fredningsforslag for Grudevatt som fuglereservat. Denne innsjøen er en Potamogeton-sjø, beliggende i et område preget av morenemateriale. Kulturpåvirkningen av Grudevatt er relativt sterk, og man finner her større sammenhengende gjengroingssoner med tette helofyttbelter. Floraen er rik, med dominans av kravfulle arter. Det kan nevnes: *Equisetum fluviatile*, *Carex rostrata*, *Eleocharis palustris*, *Mentha aquatica*, *Lytrum salicaria*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Veronica scutellata*, *Pilularia globulifera*, *Eleocharis acicularis*, *Ranunculus reptans*, *Elatine hexandra*, *Myriophyllum alterniflorum*, *Callitriche hamulata*, *Najas flexilis*, *Ceratophyllum demersum*, *Utricularia intermedia* m.fl. – I Figgjo finnes en rik fauna, blant annet med elvemusling. Men spesiell interesse har Grudevatt faunistisk, og blant de ting som kan nevnes er de spesielt mange sneglearter som finnes her. Floraen og faunaen er direkte grunnlag for det rike fugleliv ved Grudevatt, hvorfor prioritert fredningsforslag foreligger.